

İSLAM HUKUKU ARAŞTIRMALARI
DERGİSİ

Sayı: 14
Ekim 2009

www.islamhukuku.com
www.islamhukuku.org
www.islamhukuku.net

ISSN 1304-1045

İSLAM HUKUKU ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

www.islamhukuku.com www.islamhukuku.org www.islamhuku.net

Journal of Islamic Law Studies

مجلة البحوث الفقهية الإسلامية

Sayı / Number / 14 : العدد

Yıl / Year / 2009 : السنة

Nisan ve Ekim aylarında yılda iki sayı çıkar. Hakemlidir

Sahibi / Publisher / صاحبها

Mustafa ÖZDEMİR

Mehir Vakfı Genel Başkanı / General Director of Mehir Vakfı / رئيس الوقف

Editör / Editor-in-chief / رئيس التحرير

Prof.Dr. Saffet KÖSE

Sayı Editörü / Guest Editor / اعداد العدد

Dr. Murat ŞİMŞEK

Editör Yardımcısı / Associate editor / مساعد رئيس التحرير

Doç. Dr. Muharrem Kılıç

Yayın Kurulu / Editorial Board / هيئة التحرير

Prof.Dr. Halil İbrahim ACAR - Dr. Ahmet AKMAN - Y.Doç.Dr. Abdüsselam ARI - Prof.Dr. Servet ARMAĞAN-Prof.Dr. Nasi ASLAN - Doç.Dr.Tevhit AYENGİN - Dr. Tuncay BAŞOĞLU - Doç.Dr. Murteza BEDİR - Doç.Dr. Recep CİCİ - Dr.A. Hakan ÇAVUŞOĞLU - Prof.Dr. Şamil DAĞCI - Prof.Dr. Nihat DALGIN - Prof.Dr. Sabri ERTURHAN - Prof.Dr. H. Tekin GÖKMENOĞLU - Prof.Dr. H. Mehmet GÜNAY - Y. Doç.Dr. Menderes GÜRKAN - Doç.Dr. Hasan HACAK - Doç.Dr. Abdurrahman HAÇKALI - Prof.Dr. Abdullah KAHRAMAN - Doç.Dr. Cengiz KALLEK - Doç.Dr. Ali KAYA - Dr. Saim KAYADİBİ - Dr. Hüseyin KAYAPINAR - Doç.Dr. Muharrem KILIÇ - Prof.Dr. Ferhat KOCA - Doç.Dr. İsmail KÖKSAL - Doç.Dr. Şükrü ÖZEN - Y.Doç.Dr. Ali İhsan PALA - Dr. Ali PEKCAN - Y.Doç.Dr. İzzet SARGIN - Doç.Dr. Haluk SONGUR - Dr. Osman ŞAHİN - Dr. Murat ŞİMŞEK - Doç.Dr. Hasan TANRIVERDİ - Prof.Dr. Talip TÜR-CAN - Dr. Mustafa YAYLA - Prof.Dr. Mustafa YILDIRIM - Doç.Dr. Kemal YILDIZ - Dr. Yaşar YİĞİT

Danışma – Bilim Kurulu / Advisory – Scientific Board / الهيئة الاستشارية العلمية

Prof.Dr. Hamza AKTAN - Prof.Dr. Vecdi AKYÜZ - Prof.Dr. H. Yunus APAYDIN - Prof.Dr. Fahrettin ATAR - Prof.Dr. İ. Hakkı AYDIN - Prof.Dr. M. Akif AYDIN - Prof.Dr. Ali BAKKAL - Prof.Dr. Mustafa BAKTIR - Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU - Prof.Dr. Abdülaziz BAYINDIR - Prof.Dr. Faruk BEŞER - Prof. Dr. İbrahim ÇALIŞKAN - Prof.Dr. Orhan ÇEKER - Prof.Dr. Hamdi DÖNDÜREN - Prof.Dr. İ. Kâfi DÖNMEZ - Prof.Dr. Celal ERBAY - Prof.Dr. Mehmet ERDOĞAN - Prof.Dr. Mehmet ERKAL - Prof.Dr. Osman ESKİCİOĞLU - Prof.Dr. Beşir GÖZÜBENLİ - Prof.Dr. Hasan GÜLEÇ - Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN - Prof.Dr. Muhsin KOÇAK - Prof.Dr. Salim ÖĞÜT - Doç.Dr. Ahmet ÖZEL - Prof.Dr. Mehmet ŞENER - Prof.Dr. Salih TUĞ - Prof.Dr. Mustafa YILDIRIM - Prof.Dr. Davut YAYLALI - Prof.Dr. Y. Vehbi YAVUZ

Kitap Tanıtımı/ Book Review / حول الكتب

Dr. A. Hakan ÇAVUŞOĞLU

Özetler/ Summaries/ ملخصات

Y.Doç.Dr. Haluk SONGUR/Dr. Saim KAYADİBİ

Bibliyografya Kontrol/ Bibliographic control/ مراجعة المصادر

Muhammet Ali DANIŞMAN

Uluslararası İlişkiler Koordinatörü/Coordinator of Int. Relations/ منسق العلاقات العالمية

Necmettin KIZILKAYA-Necmeddin GÜNEY

Yazı İşleri Müdürü/Editorial assistant

Abdullah ŞAFAK

e-mail: saffetkose@selcuk.edu.tr

ISSN 1304-1045

Kapak: Doç.Dr. Muhittin OKUMUŞLAR

İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi EBSCO'nun hazırladığı Academic Search Complete (ASC)'de indekslenerek özetleri yayınlanacaktır. Ayrıca dergide yayınlanan yazılar EBSCO'nun elektronik tarama motorlarında yayımlanarak ilim dünyasına sunulacaktır.

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi Index Islamicus tarafından taranmaktadır.

Journal of Islamic Law Studies (İHAD) is indexed in Index Islamicus.

Yayın İlkeleri

- 1- Dergide yayımlanması istenen yazılar İslam Hukuku ile ilgili olmalıdır: İslam hukuku ile ilgili çağdaş bir problem, İslam hukuk tarihi, edebiyatı, son dönem, daha önce yaşamış ya da çağdaş İslam hukukçularının ve eserlerinin tanıtımı, önceki fukahanın yazmış oldukları risalelerin neşri ve tercümesi, sempozium ve tez değerlendirmeleri vb. konularda olmalıdır.
- 2- Araştırma ilmi metotlara uygun olmalıdır.
- 3- Araştırmaya İngilizce veya Arapça özet eklenmelidir.
- 4- Araştırmalar hakemlerin (en az iki hakem) olumlu görüşünden sonra yayımlanır.
- 5- Dergide yayımlanan yazıların dil ve içerik bakımından sorumluluğu yazarlarına aittir.
- 6- Yayınlanmayan yazılar sahiplerine iade edilmez.

Principles and Regulations For Publication

- 1- Research submitted for publication, should be based on Islamic jurisprudence
- 2- Research should concentrate on issues,
-questions and contemporary problem,
-history of Islamic jurisprudence,
-its literature,
- past and contemporary Islamic legists, dealing with Islamic subjects, with their works,
-critical publications and translations of treatises (unpublished manuscripts) of the past Islamic legists / jurists about various subjects,
-notes on symposiums, conferences, congresses or theises etc.
- 3- Research should be followed scientific methods.
- 4- A satisfied abstract should be attached to the research to be translated into English or Arabic.
- 5- Researches should be arbitrated by Islamic legists/jurists according to methods which indicates principles and procedures of arbitration
- 6- The opinions expressed in the articles are solely those of the authors
- 7- Researches which not published, will not be returned.

قواعد النشر وشروطه

- 1 أن يكون البحث المراد نشره في المجلة مبنيًا على الفقه الإسلامي
- 2 أن ينصب البحث على القضايا والمسائل والمشكلات المعاصرة المتعلقة بالفقه الإسلامي أو تاريخه أو أدبه أو التعريف بالفقهاء المتأخرين والمتقدمين والمعاصرين مع بيان إنجازاتهم العلمية أو تحقيق رسائل فقہائنا القدامى وترجمتها أو تقييم المؤتمرات أو الرسائل الخ.
- 3 أن يوافق البحث على المناهج العلمية
- 4 أن يرفق بالبحث خلاصة مستوفية له لترجمتها إلى اللغة الإنجليزية أو العربية
- 5 تنشر البحوث بعد أن يتم التحكيم من قبل المتخصصين وفقًا لقواعد التحكيم
- 6 جميع المسؤوليات العلمية والقضائية للبحوث المنشورة في المجلة على مؤلفيها
- 7 البحوث التي لا تنشر لا تعاد لأصحابها

Adres / Address / العنوان :

Musalla Bağları Sarnıç sok. No: 2 – Selçuklu/KONYA

Tel: 0.332.236 14 60

Fax: 0.332. 236 14 65

www.mehir.org

Mehir Vakfı Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı ve IDSB üyesidir.

Baskı

Dumat Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Gersan Sanayi Sitesi 654. Sk. No: 54 Ergazi - Batıkent / ANKARA

Tel: (0312) 257 11 78 - 79- 80 • www.dumat.com.tr • dumat@dumat.com.tr

İÇİNDEKİLER

Editörden

Makaleler

İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri

The Application of Islamic Law in the Ottoman State (1299-1923): The Sharī'ah Courts and the Sharī'ah Records 13-48

Prof. Dr. Ahmed AKGÜNDÜZ

Müslüman Düşüncesinde İnsanın İnsanlığı Sebebiyle Saygınlığının Zirve Noktası -Gayr-i Müslimlere Yardımın Mali İbadet Kapsamında Oluşu-

The Highest Point of the Dignity of Human Beings Due to Its Humaneness in Muslim Thought -Helping non-Muslims in the Scope of Financial Worshipping-..... 49-66

Prof. Dr. Saffet KÖSE

İslâm Dininde Sosyal Güvenliğin Temel Müesseseleri

The Main Institutions of Social Security in Islam 67-84

Prof. Dr. Servet ARMAĞAN

İslâm Hukuk Metodolojisinde “Asfî İbâha”-İctihât İlişkisi Üzerine

On the Relation Between Islamic Legal Interpretation (Ijtihād) and al-Ibâha al-Asliyye in Islamic Jurisprudence..... 85-96

Doç. Dr. Abdurrahman HAÇKALI

18. ve 19. Yüzyıllarda İctihād ve Taklid

Ijtihād and Taqlid in 18th and 19th Century Islam 97-110

Rudolph PETERS / Çev. Dr. Özgür KAVAK

Hukûkî Tasarruflarının Kaynağı Olarak Hz. Peygamber'in İctihadı

Ijtihād of Prophet in View of Basis for Prophetic Actions..... 111-156

Dr. Murat ŞİMŞEK

**İzzeddîn b. ‘Abdisselâm’ın el-Kavâ‘idü’l-kübrâ Adlı Eserinde
İctihadın Anlam, Kapsam ve Sonuçları**

The Meaning, Comprehensiveness and Results of al-Ijtihād in ‘Izzeddîn b.
‘Abdisselâm’s book: “Qawâ‘id al-Kubrâ” 157-184
Dr. Soner DUMAN

Lafız Mana İlişkisi Bağlamında İşaretin Delaleti

In the Context of Relationship Statement with Meaning Portend by
Way of Mark 185-202
Yrd. Doç. Dr. Nuri KAHVECİ

**Örf ve Adetin İslam Hukuk Düşüncesinde Yeri ve
Hükümlerin Değişmesi Kapsamındaki Tartışmalarda Rolü**

The Point of Custom and Usage in Thought of Islamic Law and its Role in
Discussions About Changing of Rulings..... 203-218
Dr. Samire HASANOVA

**Tâbi‘ûn Fukahasından Basralı Fakih Katâde b. Diâme
(ö. 117/735) ve Bazı Fikhî Görüşleri**

From the Followers Lawyers of Basra, Qatâde bin Diâme and
Views of Canon Law 219-232
Doç. Dr. Murtaza KÖSE

**Osmanlı’da Bir Padişah Hocasının Fakih Yönü: Vâni Mehmed Efendi’nin
Fıkıhla İlgili Risalelerinin Değerlendirilmesi**

The Faqih Dimension of a Sultan’s Teacher in Ottoman Empire: An Evaluation
of Vâni Mehmed Efendi’s Booklets about Fıqh 233-250
Dr. Abdurrahim KOZALI

Sâlim Hadisinin Süt Akrabalığı Bağlamında Tahlil ve Tenkidi

Sâlim Hadith: Analysis and Criticism 251-266
Dr. İshak Emin AKTEPE

**Türk Medeni Kanunu’na (TMK) Göre Gerçekleşen Boşanmaların İslâm
Hukuku Açısından Değerlendirilmesi**

A Study on Divorcements Performed According to Turkish Civil Law
(TMK) in terms of Islamic Law 267-290
Dr. İbrahim YILMAZ

**Mahmûd b. Ahmed el-Hasîrî’nin (ö. 636/1238) Hayatı,
Eserleri ve Hadisçilik Yönü**

Mahmûd b. Ahmad al-Hasîrî’s (d. 636/1238) Life, Works, and
Position in Hadith..... 291-310
Doç. Dr. Mehmet EREN

**Afganistanlı Fakih Seyit Muhammed Musa Tevânâ'nın Hayatı,
Eserleri ve Fikhî Görüşleri**

The Life, Works and Thoughts on Islamic Law of

Sayid Muhammed Mūsâ Tevânâ 311-328
Subhanallah HAMİDİ

Cüveynî'nin el-Varakât Adlı Eseri Üzerine: Çeviri ve Değerlendirme

On al-Waraqât by al-Juwaynî Translation and Review..... 329-352
Dr. Ali PEKCAN

İbn-i Kemâl ve Tabakâtü'l-Fukahâ' Adlı Eseri

Ibn-i Kemâl and His Work "Tabaqātu'l-Fukahâ'" 353-374
Hasan ÖZER

**Mahmûd b. Süleyman el-Kefevî'nin (ö. 990/1582) Ketâ'ib Adlı Eserinde
Hz. Peygamber'in Konumu, Fazileti, İdari ve Kazaî Tasarrufları ile İlgili
Görüşlerinin Yer Aldığı Bölümün Tahkiki**

Mahmûd b. Suleyman el-Kefevî (d. 990/1582) and

Critical Edition Part of His Work Ketâib 375-390
Dr. Murat ŞİMŞEK

Kitap, Tez, Sempozyum, Panel, Konferans Tanıtımları

Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın, Osmanlıda Mecelle

(14 Ocak 2009, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi), İstanbul. 391-396
Necmettin KIZILKAYA

editör'den

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi (İHAD) yayın hayatının 7. yılının ikinci sayısı olan Ekim 2009 (14.) sayısı ile sizlerle buluşmanın sevinci içerisindedir. Dergimiz, Türkiye'nin genel olarak ilahiyat, özelde ise İslam hukuku sahasındaki akademik birikimini siz okuyucularımıza ve ilgili çevrelere ulaştırmaya devam etmektedir. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin gerek yurt içinde, gerek yurt dışında kazandığı teveccüh ve olumlu kanaatler, devamlılığına ve akademik ciddiyeti konusundaki kararlılığına bir teşvik olmaktadır. Ayrıca dergimiz Türkiye'deki akademik çalışmalara, makale yazım ve dipnot yöntemleri açısından teknik bir üslup getirme yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Burada uluslararası ilim camiasına katkı ve Avrupa ve İslam dünyasındaki çalışmalara bir zenginlik getirecek olan haberleri de okuyucularımızla paylaşmak istiyoruz. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, Batıda ve İslam dünyasında İslam araştırmaları sahasında temel müracaat kaynaklarının ilk akla geleni olan Index Islamicus tarafından ilk sayısından itibaren taranmaya başlamıştır. Ayrıca İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin dünyanın en kapsamlı tam metin veri tabanı olan EBSCO'nun hazırladığı Academic Search Complete (ASC)'de indekslenerek özetlerinin yayınlanacağı ve dergide yayınlanan yazıların EBSCO'nun elektronik tarama motorlarında yayınlanarak ilim dünyasına sunulacağı müjdesini de yazar ve okuyucularımıza vermek istiyoruz.

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin elinizdeki 14. sayısında, telif, tahkik, tercüme ve değerlendirmelerden oluşan değerli birçok yazı yer almaktadır. Bunlardan bir kısmı İslam hukukunun tatbiki, gayr-i müslimlere bakışı ve içerdiği sosyal müesseselerle ilgili iken, diğer bir bölümü, çoğunluğu ictihadla ilgili olmak üzere delalet ve örf meselelerini ele alan fıkıh usûlüne müteallik araştırmalardan oluşmaktadır. Ayrıca bu sayıda aile konusu yanında kadim-çağdaş bazı ulemanın biyografisi ve görüşlerini içeren tabakâtlarla ilgili makaleler, bir takım risalelerin tahkik ve tercümelemleri ile bir kitap tanıtımı bulunmaktadır.

İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin şu an elinizde bulunan sayısındaki yazılar hakkında kısaca bilgi vermek gerekirse, makaleler bölümünde ilk olarak halen Rotterdam İslam Üniversitesi Rektörü olan Prof. Dr. Ahmed AKGÜNDÜZ'ün "İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer'îye Mahkemeleri ve Şer'îye Sicilleri" adlı çalışması yer almaktadır. Akgündüz bu makalesinde, Osmanlı Devletinde Şer'îye Mahkemelerinin ve kadılık görevinde bulunan sınıfların tarihî seyir içerisindeki oluşumuna değinmekte, Şer'îye Sicillerine göre Osmanlıda şeriatın tatbikini izah ettikten sonra, Şer'îye Sicillerinin tarifi, ihtiva ettikleri belge çeşitleri ve hukuki değeri konusunu örnekleriyle birlikte uzunca açıklamaktadır. Bu sayıda daha sonra dergimizin baş editörü sayın Prof. Dr. Saffet KÖSE'nin gayri müslimlere yardımın mali ibadet kapsamında oluşundan hareketle İslamın insana, insan olması hasebiyle verdiği değeri ortaya koyan ve İslamın insan haklarına getirdiği görmezden gelinemez katkıya işaret eden makalesi yer almaktadır. KÖSE bu çalışmasında, Müslümanın ibadet kastıyla gerçekleştirdiği mali ibadetlerden olan zekat, fitır sadakası, tasadduk, vakıf-vasiyet, kefarek-kurban-adak ve esirlere yardım konularındaki uygulamalarda, din, dil, ırk, kimlik ya da görüntü farkının değil insan olma vasfının esas alınmasının insana verilebilecek değerin zirve noktasını teşkil ettiğini belirtmiştir. Bir diğer makale ise Prof. Dr. Servet ARMAĞAN'a ait, İslamda sosyal güvenliği temin edici nitelikteki zaruri ve ihtiyari müesseselerin, özellikle de vakıf müessesesinin ele alındığı çalışmadır.

Bu sayıda, zikredilen yazıların ardından fıkıh usûlü ile alakalı makaleler yer almaktadır. Bunların çoğunluğu ictihad ile ilgilidir. Bu makalelerin ilki Doç. Dr. Abdurrahman HAÇKALI'nın İslam hukuk metodolojisinde aslî ibâha-ictihad ilişkisini ele aldığı, ıstıshab çeşitleri, ıstıshab-ibâha münasebeti, bu konudaki farklı görüşler ve Şâtıbî'nin değerlendirmesi konularına değindiği yazısıdır. Yine ictihadla ilgili Dr. Özgür KAVAK tarafından tercüme edilen Rudolph PETERS'a ait olan ve 18. ve 19. yüzyıllarda yaşamış dört (iddiasına göre) fundamantalist müellif, Şah Veliyyullah ed-Dihlevî, Muhammed b. Abdulvehhâb'ın öğrencisi Hamd b. Nâsır b. Muammer, Muhammed b. Ali eş-Şevkânî ve Muhammed b. Ali es-Senûsî'nin ictihad ve taklide ilişkin görüşlerini tahlil ederek bu müelliflerin geleneksel doktrinle münasebetlerine ve ictihad-mezhep ilişkisine yer verdiği çalışmadır. Bunun peşinden tarafımızdan kaleme alınan ve Hz. Peygamber'in ictihadının teorik ve hukukî meşruiyeti ile ictihadına konu olan alanın tespitini inceleyen ve de O'nun hukukî tasarruflarına kaynaklığını ortaya koymayı hedefleyen makale yer almaktadır. Daha sonra sırayı Dr. Soner DUMAN'a ait, "İzzeddîn b. 'Abdisselâm'ın el-Kavâ'idü'l-kübrâ Adlı Eserinde İctihadın Anlam, Kapsam ve Sonuçları" adlı spesifik çalışması almaktadır. Ardından Yrd. Doç. Dr. Nuri KAHVECİ'nin, fıkıh usûlünün temel meselelerinden delâlet ile ilgili, "Lafız Mana İlişkisi Bağlamında İşaretin Delaleti" başlıklı makalesi gelmektedir.

Bu çalışmada KAHVECİ, nassın manaya ve hükme delaletine değindikten sonra, lafzın işaret yoluyla manaya delaletine, çeşitlerine, bazı hükümlerden örneklere yer vermektedir. Daha sonra yine fıkıh usûlünün temel konularından örf ile alakalı Dr. Samire HASANOVA'nın birçok açıdan örf ve âdet delilini incelediği “Örf ve Adetin İslam Hukuk Düşüncesinde Yeri ve Hükümlerin Değişmesi Kapsamındaki Tartışmalarda Rolü” adlı makalesi sırayı almaktadır.

Bu sayımızda yukarıdaki çalışmaların ardından bir kısmı tabakât türü biyografik araştırmalardan oluşan makaleler gelmektedir. Bunlardan ilk ikisi Doç. Dr. Murtaza KÖSE'nin, “Tâbiûn Fukahasından Basralı Fakih Katâde b. Diâme (ö. 117/735) ve Bazı Fikhî Görüşleri” ile Dr. Abdurrahim KOZALI'nın, “Osmanlı'da Bir Padişah Hocasının Fakih Yönü: Vâni Mehmed Efendi'nin Fıkıhla İlgili Risalelerinin Değerlendirilmesi” adlı çalışmalarıdır. Bu arada Dr. İshak Emin AKTEPE'nin “Sâlim Hadisinin Süt Akrabalığı Bağlamında Tahlil ve Tenkidi” adlı araştırması ile Dr. İbrahim YILMAZ'ın “Türk Medeni Kanunu'na (TMK) Göre Gerçekleşen Boşanmaların İslâm Hukuku Açısından Değerlendirilmesi” isimli makalesi de dergideki yerlerini almıştır. Yine Doç. Dr. Mehmet EREN'in, “Mahmûd b. Ahmed el-Hasîrî'nin (ö. 636/1238) Hayatı, Eserleri ve Hadisçilik Yönü”; Subhanallah HAMİDİ'nin “Afganistanlı Fakih Seyit Muhammed Musa Tevânâ'nın Hayatı, Eserleri ve Fikhî Görüşleri” adlı makaleleri de biyografik çalışmalar olarak sırayı almışlardır. Takiben Dr. Ali PEKCAN tarafından yapılan Cüveynî'nin el-Varakât fî usûli'l-fikh adlı veciz eserinin çeviri ve değerlendirmesi yer alır.

Bunların ardından son bölümde ise iki tahkik makale yer almaktadır. Bunlardan ilki Hasan ÖZER tarafından tahkik ve tercümesi gerçekleştirilen “İbn-i Kemâl ve ‘Tabakâtü'l-Fukahâ' Adlı Eseri” adlı çalışmadır. İkincisi ise tarafımızdan hazırlanan “Mahmûd b. Süleyman el-Kefevî'nin (ö. 990/1582) Ketâ'ib Adlı Eserinde Hz. Peygamber'in Konumu, Fazileti, İdari ve Kazaî Tassarıfları ile İlgili Görüşlerinin Yer Aldığı Bölümün Tahkiki” adlı makedir. Sayımız Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın'ın, Osmanlıda Mecelle adlı konferansının Necmettin KIZILKAYA tarafından yapılan tanıtımı ile son bulmaktadır.

Son olarak dergimizin geçmiş sayılarıyla birlikte bu sayıya da yazıları ile katkıda bulunan çok değerli yazarlarımıza teşekkür ederiz. Yine bu sayının hazırlanmasında büyük emeği bulunan İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin kurucusu ve baş editörü saygıdeğer Prof. Dr. Saffet KÖSE hocamıza şükranlarımı sunarım. Ayrıca derginin basımı ve dağıtımı konusunda desteklerinden dolayı Mehir Vakfı başkanı, çalışanları ve gönüllülerine teşekkür ederim.

Sayı Editörü

Dr. Murat ŞİMŞEK

